

Pragmatism în numirea copiilor, pe fondul migrației¹

Sorin Cristian SEMENIUC*

Key-words: *migration, pragmatism, onomatology, Italy, adaptation*

1. Introducere

Foarte multe dintre numele alese de migranții români pentru copiii lor sunt inspirate din onomastica țărilor în care aceștia trăiesc și muncesc. Alegerea unui nume pentru nou-născut reprezintă pentru acești părinți o importantă decizie culturală, cu consecințe pe termen lung; ca niște etichete, numele pot influența procesul de socializare al copiilor și pot contribui la dezvoltarea identității lor personale. Deși pot selecta dintr-un registru infinit, alegerile de acest gen sunt totuși limitate de influențele sociale și culturale (Sue, Telles 2007: 1383-1415). A alege un nume sau altul reprezintă deseori un gest cu o puternică motivație pragmatică.

2. Metoda

– Consultarea a circa 32.000 de certificate de naștere din arhiva Oficiului de Stare Civilă a Municipiului Iași, unde sunt transcrise certificatele de naștere eliberate de autoritățile străine (în cazul acestei documentări, în special italiene, spaniole, engleze, franceze și germane, din anii 1996, 1997, 2007 și 2008). Au fost luate în considerare exclusiv familiile formate din români;

– Dialogul cu părinți din Italia care și-au botezat copiii cu prenume italienești prin intermediul forumurilor celor mai importante site-uri ale comunității românești din Peninsula (www.romania-italia.info, www.italiaromania.com, www.romaniinitalia.net);

– Un interviu cu un părinte care muncește în Italia. Acesta și-a botezat copilul născut acolo „Marco Roberto”.

3. Surse.

3.1. Cele mai multe exemple obținute din consultarea certificatelor de naștere provin din Italia². Aria de selecție vastă permite întocmirea unor categorii de prenume alese de acești români:

¹ This work was supported by the the European Social Fund in Romania, under the responsibility of the Managing Authority for the Sectoral Operational Programme for Human Resources Development 2007-2013 [grant POSDRU/88/1.5/S/47646]..

* Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România.

² Dintre țările de migrație, Italia este locul în care trăiesc cei mai mulți migranți români, numărul acestora fiind estimat la circa 1 milion. Conform unui sondaj realizat în 2008 de Metro Media Transilvania pentru Agenția de Strategii Guvernamentale, 47% dintre aceștia indicau drept loc de domiciliu regiunea Moldovei.

a) total italienesti: Matteo, Roberto, Martina, Stefano-Davide, Edoardo-Gabriele, Tommaso, Raffaella, Riccardo, Endri-Gabriele, Irene, Stefano-Mattia, Alessandra-Giorgia, Filippo, Giulio-Ricardo, Maurizio, Marco, Mario-Toni, Fabiano-Claudio, Giovanni, Giada-Clarissa;

b) combinații româno-italiene: Eduardo-Ionuț, Nicole-Julia-Adriana, Alessandro-Andrei, Michela-Daniela, Fabio-Valentin, Roberto-Vasile, Florin-Lorenzo, Giovanna-Simona;

c) combinații româno-italiene care existau deja în România: Angel-Cristian, Francesca-Maria, Alessia, Luigi-Gabriel, Evelina-Emiliana³;

d) combinații între italiană și alte limbi: Katia-Paola, Alessandro-William, Alessia-Elizabeth, Oswaldo-Marco, Tommy-Raffaello;

e) combinații între română și alte limbi: Ioana-Hillary;

f) nume extra-italienești: Andrew-Nicholas, Jean-Louis, Jonathan, Alexander, Lukas-Richiard.

Exemplele din celelalte țări unde se află migranți români sunt mai puține, dar fiecare s-ar putea încadra într-una dintre categoriile invocate mai sus:

– Franța: Serenada, Christina, Michael-Gilbert, Florin-Sornel;

– Belgia: Damaris Presilia;

– Spania: Ștefan-Raul, Nino Valentino (tatăl - Cătălin Nino), Alejandra Mihaela, Ana Jesica, Eduardo-Alejandro, Patricia Katherine, Miguel-Millen, Roberto-Andrei, Nahum, Diego, Emiliano-Gabriel, Ionela Beatriz, Carlos-Ionuț, Yolanda;

– Anglia: Ethan-Stephan;

– Irlanda: Christine, Nicole, Emily, Kevin-Robert, Sarah și Raphael (gemeni), George-Michael.

3.2. Încercarea de a afla motivația unor astfel de alegeri (în special prin interogarea pe forumuri electronice, dar și printr-o declarație acordată editorului unei cărți) a dus la obținerea următoarelor răspunsuri pe care le considerăm relevante pentru tema cercetată:

Când am ajuns în Finlanda, soția mea era gravidă în luna a șasea. Prima problemă pe care am avut-o cu numele a fost la aeroport. Ofițerul vamal s-a uitat în pașapoarte și n-a știut cum să ne pronunțe numele: Aivănoaiei! Ei bine, din acel moment, problemele legate de numele noastre s-au tot repetat. Oriunde ne duceam, finlandezii nu ne puteau pronunța numele: la emigrare, la forțele de muncă, la poliție, la închirierea locuinței, peste tot! [...] Soția mea dorea să-i punem fiicei noastre numele bunicii ei, care o crescuse după ce-i muriseră părinții într-un accident. Dar pe bunica ei o chemase Marghioala. Țineam să-i fac pe plac Mariei, dar constatase că finlandezii se apelează pe numele mic complet. Nu le plac diminutivul, ei consideră că diminutivul minimizează personalitatea. *Așa că, ce i-am fi făcut copilului nostru dacă, pe lângă numele Aivănoaiei, i-am fi spus și Marghioala? Ar fi avut numai de suferit!* Cartea *Alege un nume copilului tău* ne-a oferit soluția. Am găsit în ea numele potrivit fiicei noastre: Maegg. *Un nume obișnuit în Finlanda, care se pronunță Meg și care îi va da fetiței noastre curajul să stea cu fruntea sus printre finlandezi.* (Johnson-Yeats 2002: 119-120).

³ Întrebarea care se ridică în aceste cazuri este dacă părinții și-ar mai fi botezat copiii cu astfel de nume în cazul în care aceștia s-ar fi născut în România.

Pentru familiile care s-au stabilit aici este și un pic de logică pentru că *la școală copiii sunt în dificultate*. (florentina963, www.romania-italia.info)

Din simplu motiv că trăim printre italieni. La școala deja îi pocesc numele de familie sau mai bine zis l-au italianizat, nu vroiam să se întâmple același lucru și cu numele de botez. Noi am ales Alessandro, în română ar fi Alexandru, care se aseamănă mult cu dialectul sard așa că l-am preferat pe cel italian. (dana, www.italiaromania.com)

Mi-a plăcut foarte mult numele Rebecca. Știam că nu se prea potrivesc acustic toate prenumele italiene cu numele românești, de aceea am ales prenume internațional care să se potrivească cam la orice nume străin. (cocolina, www.italiaromania.com)

Eu am un copilăș minunat pe care l-am botezat Angelo *pentru că tatăl și bunicul se numesc tot așa, iar aici tradiția este să botezi primul născut cu numele bunicului/bunicii*, în funcție de sexul nou-născutului. În ziua de azi sunt familii care nu mai respectă tradiția asta, însă noi am hotărât să îl numim așa. Mai ales că o să locuim aici pentru tot restul vieții. (dumbraveanu, www.romaniinitalia.net)

Să-ți spun variantele italienești la Mădălina? Mădali, Vândali, Mudulina, în cel mai bun caz Maddalena sau Madalina care oricum îmi sună stălcit... Luana în loc de Oana sau Io-anna în loc de Ioana, Mircea, Vazile, Luița etc etc etc. (madalina_reloaded, www.romania-italia.info)

O parte dintre repondenți resping însă orice legătură între apelul la registrul local și dorința de a obține un avantaj:

Chiar nu pot să cred că numele, oricare ar fi el, ajută la integrare sau poate influența succesul... e aberant. (alina-ionela, www.italiaromania.com)

Integrarea nu cred că ține de un... nume. Asta ar însemna ca și noi să ne schimbăm numele. Copiii născuți aici nu au nevoie de integrare, ei își încep viața aici, nu sunt nevoiți să depășească anumite mentalități sau experiențe de viață. Acum depinde și de părinți, ce și cum participă la viața socială a copilului. (dana, www.italiaromania.com)

Interesant este că, în acest ultim caz, deși pare total împotriva unei asemenea posibilități, persoana interogată își nuanțează poziția spre final, fără să-și dea seama.

4. Studiu de caz.

Ioan S. este din Rădăuți-Suceava, are 47 de ani și a plecat să muncească în Italia în urmă cu 4 ani, împreună cu soția. În timpul șederii în această țară cei doi au devenit părinții unui băiețel pe care l-au botezat Marco Roberto.

Referitor la perioada petrecută în Italia, Ioan spune că a fost una foarte grea, încărcată de „umilință”. În acest sens povestește cum, la un moment dat, pe fondul crizei economice, în fabricuța unde lucrează și unde se produc piese de schimb pentru mărcile Iveco și Ferrari, în urma unor testări au fost disponibilizați 12 dintre cei 15 angajați. Printre cei trei rămași a fost și el. Cei 12 au făcut contestație la deciziile de concediere și au strigat în fața angajatorului: „De ce l-ați oprit pe prostu’ ăsta de român? Cum poate el să lucreze mai bine ca noi?”. Ioan s-a revoltat și s-a certat cu ei, pentru a primi în final susținerea conducerii. „Capo (șeful n.m.) a venit la mine, m-a luat pe după umăr și mi-a spus să-mi văd de treabă că pentru el nu

contează naționalitatea, ci profesionalismul”. Ioan afirmă că italienii au „ură față de venetici”, „când arată cu degetul spre tine și te fac «stranier» e nasol” și au frică de faptul că în viitor, pe fondul scăderii demografice din Peninsula și a creșterii numărului de migranți, își vor pierde „neamul”. Spune că va sta în Italia atâta timp cât va fi sănătos și va putea lucra.

În ceea ce privește motivația alegerii celor două prenume, Ioan explică:

Marco este un domn pensionar care m-a ajutat enorm, inclusiv mi-a găsit locul acesta de muncă, mi-a împrumutat bani și încă mă ajută când am nevoie. Roberto este un coleg de serviciu care are 26 de ani și care în primele zile când am lucrat și mi-era foarte greu pentru că toți se uitau cu reticență la mine și nu știam limba și nu puteam să întreb nici măcar unde este un pix în fabrica aia, a venit lângă mine și cu răbdare m-a ajutat. Amândurora le voi fi veșnic recunoscător.

Ioan crede că în cazul în care fiul lui se va stabili în Italia, „va avea un atu în plus pentru a se integra în comunitate pentru că are aceste nume. Se va integra mai ușor”. El mai aduce în discuție și situația particulară a copilului în societate.

Dacă suntem în parc în orașul unde trăim în Italia și intru în vorbă cu cineva, accentul meu mă va trăda că sunt străin și nu ai ce face că nu scapi de acest accent nici după 20 de ani. În schimb, pe el când îl văd îl acceptă mai ușor ca unul de-al lor. (Interviu realizat la data de 22 august 2010).

5. Puncte de vedere din cadrul sociologiei și psihologiei

Fenomenul asimilării onomasticii locale de către migranți nu este nou, fiind documentat anterior, de exemplu în rândul migranților hispanici din Los Angeles, loc unde, în cazul fetițelor, tendința de a apela la registrul american era cu mult mai mare decât în rândul băieților, pentru care erau alese cu precădere nume etnice (Sue, Telles 2007: 1383-1415). În România, astfel de schimbări la nivel onomastic au avut loc în trecut în rândul populației evreiești – care în general după Exil a făcut din „ascundere” o modalitate de supraviețuire – populație care a apelat la registrul local fie datorită faptului că o parte din membrii comunității, care trăiau aici de mai multe generații, se simțeau pământeni (aceștia alegeau în special prenume din calendarul ortodox), fie din cauza oprămirii suferite în timpul Holocaustului și a dorinței de a nu ieși în evidență. O altă explicație, valabilă pentru lideri evrei comuniști în perioada imediat următoare anului 1945, a fost dorința de adaptare la tendința de «românizare» a Partidului Comunist Român și preîntâmpinarea nemulțumirilor populației românești față de situația în care, în posturi cheie ale instituțiilor statului, se aflau un număr mare de evrei.

O cercetare de acest gen se află la granița dintre mai multe discipline – lingvistică, sociologie, psihologie. Reprezentanți ai celei din urmă științe susțin că există o legătură directă între nume și soartă:

În ciuda amestecurilor interesante de teorii privitoare la efectul numelor, în care cei care dau aceste nume sunt atât sursa naturii, cât și a creșterii, se pare că numele modelează, în anumite moduri, soarta celor care le poartă. Poate că miile de cărți în care sunt propuse nume pentru nou-născuți ar putea conține atât o secțiune dedicată trecutului unui nume, cât și viitorului. La ‘Barbara’ de exemplu, pe lângă ‘Cuvânt grecesc însemnând străin’, s-ar putea adăuga: ‘Ar putea-o ajuta pe fiica ta să se mute în băncile din fața clasei, să atragă atenția potențialilor angajatori că este de

origine caucaziană; pe de altă parte însă ar putea trăda că este mai în vârstă decât este cei care o vor curta; ar putea-o încuraja să se mute în sudul Californiei; nu se combină prea bine în mijloc și la sfârșitul numelui cu inițialele A și D' (Christenfeld, Larsen 2008: 210-213).

Pe de altă parte, studii psihologice indică drept probabilă posibilitatea ca migrații să apeleze la această soluție de adoptare a numelor locale deoarece oamenii, în general, au dificultăți în reținerea numelor, în favoarea ocupațiilor. Un grup de psihologi au demonstrat acest lucru și au exemplificat că atunci când încearcă să rețină substantivul comun „gardener” (grădinar), o persoană o va lega de o varietate de asocieri, imagini vizuale, fapte și stereotipuri pe care aceasta le are legate de acest termen. Pe de altă parte, când acea persoană va întâlni numele propriu „Gardener” (Grădinaru, în limba română) acest proces nu va mai avea loc pentru că nu va mai avea decât puține sau nici o informație despre categoria de persoane care poartă acest nume (McWeeney, Young *et alii* 1987: 143-149). Ulterior, teoria a fost extinsă și la prenume, explicația oferită fiind aceea că numele de acest gen „nu sunt integrate în restul sistemului semantic al unei persoane” (Brennen 2000: 139-146).

Psihosociologul Howard Giles a explicat în anii '70, prin intermediul teoriei identității etnolingvistice, ideea că limbajul este cel mai puternic indicator al identității etnice. Concret, dacă un individ vorbește într-o limbă vorbită de un grup cu status social scăzut, va fi perceput de ceilalți prin prisma modului în care aceștia și-au format părerea despre acel grup. Ulterior, alături de Bourhis și Taylor, Giles a definit conceptul de vitalitate etnolingvistică – prezentă în grad ridicat la grupurile cu status înalt, formate din mulți membri, sprijinul instituțional în desfășurarea activităților acestor indivizi fiind substanțial. Acești factori încurajează folosirea limbajului propriu, spre deosebire de soarta limbajelor care aparțin grupurilor cu vitalitate slabă, în care, în timp, limbajul etnic este pe cale să dispară (Giles et alii 1997: 307-348).

Sociologii au ajuns la concluzia că studiul onomasticii reprezintă o excelentă ocazie de a surprinde procese sociale complexe, cum sunt formarea conștiinței și a identității, acest punct de vedere fiind rezumat într-un studiu publicat în urmă cu trei ani: „Deprinderile de numire sunt comportamente care oferă criterii mult mai concrete decât atitudinile sau opiniile” (Sue, Telles 2007: 1383-1415).

Cu referire concretă la numele alese de migrați, alți sociologi (Alba, Nee *apud* Sue, Telles 2007: 1383-1415) explică comportamentul acestora fie pornind de la dorința de a stabili o legătură puternică cu originile (în cazul alegerii unui nume etnic), fie de la aceea de a îmbunătăți gradul de acceptare al copilului în comunitate și de a reduce potențiala lui discriminare (unele studii susțin chiar că notele acordate de profesori elevilor cu nume comune sunt mai mari decât cele ale elevilor cu nume rare sau greu de pronunțat⁴). Dacă în prima situație, motivația este conștientă și are ca substrat prezervarea culturii originare, în cea de-a doua este vorba de o „decizie pragmatică, care deși nu este în mod necesar intenționată, poate duce spre asimilare” (Alba, Nee, *apud* Sue, Telles 2007: 1383-1415).

⁴ Un astfel de studiu a fost publicat de Harari, H. și McDavid, J.W. *Name stereotypes and teachers' expectations*, în „Journal of Educational Psychology”, 1973, 65, p. 222–225.

6. O perspectivă pragmatică.

În cadrul lingvisticii, un rol important pentru studiul acestei probleme aparține pragmaticii. Din acest punct de vedere, considerăm că principalele concepte pragmatice care se suprapun temei acestei cercetări sunt *implicitul* și *subînțelesul lingvistic*.

Preluând o distincție a lui H.P. Grice, Catherine Kerbrat Orecchioni este autoarea unei clasificări devenite clasice, lingvista din Franța împărțind conținuturile în explicite și implicite. În cadrul celor din urmă sunt incluse presupuzițiile și subînțelesul. Conform lui Grice, diferența dintre cele două tipuri de conținuturi este aceea dintre „telling” și „getting someone to think” (Grice 1957: 377-388). Ducrot crede că implicitul reprezintă un surplus de informație (Ducrot, *apud* Bahneanu 2010: 11) și indică drept caracteristică esențială a implicitului

necesitatea de a spune și de a putea nega în același timp, că ai spus unele lucruri; de a le spune, dar în așa mod, încât să poți refuza responsabilitatea enunțării lor (Ducrot *apud* Bahneanu 2010: 37).

Reformulând teoria griceiană, Reboul și Moeschler susțin că „semnificația este ceea ce se spune, implicatura este ceea ce se comunică, iar ceea ce se comunică este diferit de ceea ce se spune” (Reboul, Moeschler 2001: 48), iar Levinson explică și el implicitul drept „cum este posibil (într-un sens general) să se gândească mai mult decât este cu adevărat zis” (Levinson, *apud* Hoarță Cărașu 1999: 41).

În ceea ce privește distincția presupuziție-subînțeles, principalele diferențe dintre cele două concepte au fost făcute de Kerbrat Orecchioni și O. Ducrot. Prima a menționat că presupuzițiile sunt „context-free”, spre deosebire de conținuturile subînțelese care sunt „context sensitive”, iar cel de-al doilea a demarcat componenta lingvistică a presupuziției care atribuie enunțului o descriere, independent de contextul emiterii (enunțului A i se atribuie semnificația A1) de cea retorică a subînțelesului, care va ține cont de semnificația A1, dar și de împrejurările X, în care s-a produs sensul enunțului A în situația X. Presupusul este relativ constant, iar subînțelesul este instabil și variabil conform situației de enunțare (Ducrot, *apud* Bahneanu 2010: 43). Kerbrat Orecchioni definește subînțelesul ca „toate informațiile care sunt susceptibile de a fi vehiculate de un enunț dat, dar a căror actualizare depinde de anumite particularități ale contextului enunțat” și dă exemplu în acest sens enunțul „Este ora 8”, care poate avea drept subînțelesuri circumstanțiate contextului fie „Grăbește-te!”, fie „Nu te grăbi!” (Kerbrat Orecchioni 1991: 39).

Considerăm că definițiile implicitului și subînțelesului se aplică situației pragmatice a migranților români care aleg prenume din țara de adopție temporară. Astfel, dacă analizăm enunțul A, la nivel inconștient „sans le dire, tout en le disant” (Ducrot, *apud* Hoarță Cărașu 2004: 82), acesta poate produce enunțul subînțeles B, respectându-se însă caracteristica principală a acestui tip de implicit – conținuturile subînțelese sunt „context-sensitive” (Kerbrat Orecchioni 1991: 25). În cazul nostru, enunțul A are loc în Italia, E este un migrant român, iar R un cetățean italian, ambii cunoscând originea celuilalt după primele replici. Ambii știu faptul, larg mediatizat, că de mai mulți ani în Peninsula muncesc mulți români și că o parte dintre aceștia nu respectă legea. În plus, în ultimii ani, și situația economică a italienilor a avut de suferit, pe fondul crizei economice globale.

A.: Fiul meu se numește Matteo Roberto.

B.: Eu sunt român și probabil ți-ai dat seama după accentul meu. Am venit să muncesc în țara ta și s-ar putea să fii una dintre persoanele cărora nu le convine acest lucru, mai ales că o parte dintre conaționali mei veniți aici fură și fac rău concetățenilor tăi. Fiul meu însă are un nume italian, ca și tine, ceea ce arată că eu nu sunt ca acei conaționali ai mei, ci respect cultura și civilizația țării tale și vreau să mă adaptez regulilor ei. Mă supun ca să fiu ca tine pentru că voi sunteți mai buni. Ca semn pentru asta, uitate, copilul meu va purta toată viața un nume de-al vostru.

Din răspunsurile prezentate în capitolul anterior, credem că este foarte probabil ca acesta să fie un subînțeles urmărit de migrantul român. Prin urmare, avem de-a face cu un *subînțeles al Emițătorului*, dorit a fi transmis de acesta. Există însă și un *subînțeles al Receptorului* (în cazul nostru al cetățeanului italian), care nu a fost documentat în această lucrare. Variante de subînțeles de acest gen la enunțul A de mai sus ar putea fi:

C.: Această persoană de origine română are un copil cu nume italienești, așadar fie este căsătorit cu un conațional al meu, fie vrea să se stabilească aici, fie este admirator al numelor din țara mea. Oricum e posibil să fie de treabă și nu trebuie să mă tem de el.

D.: Această persoană a venit dintr-o țară unde o ducea prost și vrea să se dea bine pe lângă noi, italienii, de care depinde bunăstarea lui, adoptând două prenume din onomastica noastră.

E.: Uitate, românul acesta i-a pus nume italianesc copilului lui! Probabil vrea să se dea bine pe lângă noi după ce ai lui ne fură locurile de muncă și ne violează femeile. Ce patetic! Româniiăștia sunt în stare de orice.

Nu am întâlnit în documentarea noastră distincția dintre cele două tipuri de subînțeles demarcate aici. E adevărat că Ducrot vorbește despre subînțeles ca rezultând dintr-o *reflecție a destinatarului* în legătură cu circumstanțele enunțării mesajului (Hoarță Cărăușu 2004: 83). Asta ar însemna că E nu ar avea nici o intenție comunicativă în momentul construirii inconștiente a enunțului dorit a fi subînțeles? Ar fi ilogic. O arată și enunțurile care sunt indicate drept exemple de tip subînțeles, construite conform definiției lui Ducrot⁵:

A1. Votează stabilitatea! (slogan al Partidului Comunist din Republica Moldova)

B1. În caz contrar, partidele din opoziție vor întrona haosul și instabilitatea.

Observăm însă că în acest caz, acest tip de subînțeles B1 a fost dedus de E încă la momentul construirii A1, ba chiar putem susține că, luând în calcul modul în care sunt construite sloganurile, i-a fost anterior! Se poate spune că B1 reprezintă o situație particulară, de suprapunere a subînțelesului E și al R, cei doi actanți ai comunicării receptând același mesaj. Nu este exclus ca astfel de suprapuneri să se producă și pornind de la exemplul A, adică migrantul român și cetățeanul italian să emită/perceapă același subînțeles, dar la un nivel general (A2. *Noi nu putem fi decât prieteni în ciuda originii diferite și a unor lucruri care ne separă aparent*). Susținem

⁵ Exemplul este preluat din Bahneanu 2010: 44.

însă distincția făcută pentru că, deși contextul general (loc, timp, moment al comunicării) e același, fondul de cunoștințe (educația, familia, aptitudinile, dorințele) sunt proprii și diferite fiecăruia dintre cei doi actanți.

Să analizăm și un exemplu de conținut subînțeles al lui Ducrot:

A3: Jacques nu detestă vinul.

B3: Lui Jacques îi place mult vinul.

Dacă în privința lui A3 lucrurile sunt clare și îl definim ca E, atunci cui aparține B3, cine gândește astfel? Ducrot ar spune că doar R, dar putem exclude că acest enunț nu i-a trecut prin minte și lui E la momentul enunțării? Doar o prelungire a vocalei din negație în intonație și putem fi aproape siguri că și E s-a gândit la B3 când a enunțat mesajul A3.

Pentru migrații români, viața în țările în care muncesc se dovedește de multe ori extrem de dificilă. Pentru că întoarcerea în țara de origine nu reprezintă o opțiune, cel puțin în viitorul apropiat, acești oameni trebuie să se adapteze. Adaptarea culturală este una dintre metode, fiind o cale spre o comunicare mai ușoară cu băștinașii, spre o integrare în comunitate. Numele, una dintre „parolele” comunicării, reprezintă o condiție de acceptare, alegerea unuia din registrul local pentru copilul nou-născut fiind o decizie pragmatică, o investiție pentru un viitor mai bun al acestuia.

Bibliografie

- Bahneanu 2010: Vitalina Bahneanu, *Dimensiunile implicitului în discursul politic* (teză de doctorat), Chișinău.
- Brennen 2000: Tim Brennen, *On the Meaning of Personal Names: A View from Cognitive Psychology*, în „Names”, 48 (2), p. 139–146.
- Christenfeld, Larsen 2008: Nicholas Christenfeld, Britta Larsen, *The name game*, în „The psychologist”, vol. 21, part. 3, p. 210-213.
- Grice 1957: H.P. Grice, *Meaning*, în „The Philosophical Review”, vol. 66, nr. 3, p. 377-388.
- Harari, McDavid 1973: H. Harari, J.W. McDavid, *Name stereotypes and teachers' expectations*, în „Journal of Educational Psychology”, 65, p. 222–225.
- Hoarță Căraușu 1999: Luminița Hoarță Căraușu, *Lingvistica pragmatică*, Iași, Editura Cermi.
- Hoarță Căraușu 2004: Luminița Hoarță Căraușu, *Pragmalingvistică. Concepte și taxinonii*, Iași, Editura Cermi.
- Johnson-Yeats 2002: Kyle Johnson-Yeats, *Alege un nume copilului tău*, traducere și adaptare de Roberta Tărtășeanu, București, Editura Alex-Alex 2001.
- Kerbrat-Orecchioni 1991: Catherine Kerbrat Orecchioni, *L'Implicite*, ediția a II-a, Paris, Armand Colin.
- McWeeney, Young *et alii* 1987: K.H. McWeeney, A.W. Young; D.C. Hay; A.W. Ellis, *Putting names to faces*, în „British Journal of Psychology”, 78, p. 143–149.
- Reboul, Moeschler 2001: Anne Reboul, Jacques Moeschler, *Pragmatica azi*, Cluj-Napoca, Editura Echinoc.
- Sue, Telles 2007: Christina A. Sue, Edward E. Telles, *Assimilation and Gender in Naming*, în „American Journal of Sociology”, 112 (5), p. 1383-1415.

Pragmatism in Naming Children, in the Context of Migration

The article presents the situation of the Romanian parents whose children are born in the Western countries they are working. They choose local names for their babies, this fact revealing, in our opinion, a pragmatic decision. Their goal is the desire to obtain a better future for successors through a better integration in the foreign community.